

development of human potential and contributes to shared prosperity» [1] Gender equality is the goal we have to strive for if we still want to live in a fair society.

The main aim is to provide opportunities for free development of the individual, but also to develop a mechanism for the practical implementation of the principles of gender non-discrimination.

Bibliography:

1. Гендерное равенство и недопущение дискриминации // URL: <https://www.ilo.org/moscow/dw4sd/themes/gender-equality/lang--ru/index.htm> (дата звернення 20.09.2022)

2. Gender equality // Wikipedia: URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Gender_equality (дата звернення 16.09.2022)

3. LeMoynes, Roger (2011). «Promoting Gender Equality: An Equity-based Approach to Programming» (PDF). *Operational Guidance Overview in Brief*. UNICEF. Archived from the original (PDF) on 2017-10-20. URL: https://web.archive.org/web/20171020152744/https://www.unicef.org/gender/files/Overarching_2Pager_Web.pdf (дата звернення 24.09.2022)

4. Skyba, E., Tkachenko, K. Gender challenges of modern societies. *Scientific journal «Philosophy, Economics and Law Review»*. Volume 1, no. 2, 2021. с. 18-25

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/83>

ІНФОРМАЦІЙНА ГІГІЄНА ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО ТА ТРЕТЬОГО ОСВІТНІХ РІВНІВ

Квасник О. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, філософії та мовної підготовки
Харківська медична академія післядипломної освіти
м. Харків, Україна*

Інформація стає інструментом для ефективного функціонування соціокультурного середовища, що спонукає особистість поглинати можливості, використовувати свої ресурси, влітати багатогранну свою сутність у контекст буденної та професійної діяльності. Інформаційне

поле перестає бути опосередкованим і стає індикатором обізнаності, професіоналізму, можливостей та якісної взаємодії, що приносить очікуваний результат.

В статті 47 Закону України «Про вищу освіту» освітній процес характеризується як інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [1]. Освітнє середовище виступає каталізатором у соціалізації здобувача, його адаптації до нової ролі у суспільстві, сприяє засвоєнню комплексу цінностей і норм, дозволяє функціонувати в межах нормативних та етичних догм, визначених ним.

Змістовно змінюється процеси формування міжособистісних відносин, які забезпечують комфортні умови розвитку та емоційно-моральне функціонування, циклічний процес обміну когнітивним контентом, унормування інформаційних потоків та створення комфортних умов життя, зокрема забезпечення здоров'я та безпеки. За умов постійного інформаційного шуму та втручання у процес взаємодії зовнішньої думки, маніпулятивних технологій керування думкою, постає важливе питання контролю та оптимізації функціонування здобувача в освітньому середовищі. Значені питання належать до сфери гігієни, що є передусім медичною наукою і вивчає вплив середовища або умов існування на здоров'я людини, розробляє оптимальні, науково-обґрунтовані вимоги нормалізації життєдіяльності, розробляє методи запобігання захворюванням. Створення гігієнічних нормативів, санітарних правил та заходів забезпечує оптимальні умови для життєдіяльності, зміцнення здоров'я та попередження захворювань [4, с. 6].

Здобувачі другого та третього освітніх рівнів мають вже певний арсенал компетентностей, функціонують у середовищі, насиченому інформаційними потоками, наприклад у контексті пошуку, що забирає багато часу через великі можливості доступу до когнітивного простору. Функціонування особистості як суб'єкта освітнього процесу потребує дотримання норм взаємодії, зокрема щодо використання та розповсюдження інформації, дотримання академічної доброчесності, захисту власних проєктів та розробок, участь у діяльності міжнародної спільноти. Все це пов'язано із взаємодією освітнього середовища із інформаційним, а тому дослідженням питань інформаційної гігієни.

Інформаційна гігієна розробляє методіку гігієнічної інформаційної поведінки, «наукове обґрунтування санітарних заходів з організації інформаційних мереж і процесів, гігієнічно обґрунтованого

виробництва, розповсюдження, споживання, зберігання та відтворення інформації, наукове обґрунтування гігієнічних нормативів інформації, інформаційного середовища, інформаційних мереж та процесів» [2]. Інформаційне середовище, стрімкий прогрес та розвиток інновацій спровокували як багато переваг, так і багато проблем, зокрема впровадження дистанційного навчання та безлічі відкритих доступів спровокувало залежності, негативні наслідки для фізичного та психічного здоров'я. До психічних особливостей сприйняття інформації за рахунок використання технологій додається ситуація воєнного стану, тому коло психологічних навантажень підсилюється маніпуляціями, засиллям неправдивої інформації, спамом, фейками, недостовірними фреймами. Відповідно існує необхідність здобути інструменти до арсеналу компетентностей, які допоможуть певним чином розібратися в інформаційному просторі та знизити згубний вплив інформаційно-комунікаційного простору, що покращить якість здобуття освітнього рівня здобувачами другого та третього освітніх рівнів.

Серед безлічі неперевереної інформації існує потреба її фільтрування, що є безпосереднім завданням інформаційної гігієни. Опанування засобами керування інформаційними потоками та якістю самої інформації, виявлення засобів маніпулятивного впливу та вчасна протидія, використання фактів та доказовості є головними перевагами у ефективності життєдіяльності особистості під час здобуття освіти та повсякденної життєдіяльності. А найголовнішим завданням є впровадження механізмів захисту від агресивної інформації [3, с. 120]. Щоб заздалегідь убезпечити себе від психологічної засміченості свідомості, треба брати до уваги інформацію, що доведена чи має доказову базу, з обережністю реагувати на емоційно забарвлену, зважати на наявність розповсюдження стереотипів та навішування ярликів, остерігатися інформаційної бульбашки. Йдеться про так звану інформаційну бульбашку, яку створює система алгоритмів пошукових систем і соціальних мереж, зокрема у Facebook, Instagram та Google. Проте якщо ситуація склалася несприятливо для свідомості здобувача, слід дати йому інструменти протидії зазначеним небезпекам та озброїти методами інформаційної гігієни, що дасть можливість зберегти чи відновити психолого-фізіологічний баланс організму та визначить стратегію поведінки під час реабілітації особистості. Передусім слід використовувати прийоми інформаційної дієти, зокрема обмежувати в часі спілкування з гаджетами (не прокидатися і засинати з телефоном в руках), установити обмеження пошуку, застосовувати оператори пошуку і знайомитися з матеріалами, що конкретно необхідні, обмежити взаємодію через соціальні мережі, фільтруйте новини та відмовтесь від швидких новин і фактів, дозвольте інформації «влягатися»,

опрацюйте один і той же факт з різних боків та джерел. Якщо розпочати використовувати засоби інформаційної гігієни, то ситуація із симбіозом освітнього а інформаційного середовища буде мати високі показники ефективності, що вплине на якість освітнього процесу, зокрема здобувачів другого та третього освітніх рівнів.

Література:

1. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про вищу освіту»(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004). URL: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/download/zakon-ukrajini-pro-vischu-osvitu-vidomosti2014.html>

2. Бауман З. Соціальні мережі – це пастка. URL: <http://www.zbruc.eu/node/47024>

3. Лісовський П. М. Маніпуляція свідомістю: сутність, структура, механізм у сучасному трансформаційному суспільстві (соціально-філософський аналіз. Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2006. 200 с.

4. Савела Є. Інформаційна гігієна у сучасному суспільстві. *Природа та сутність людини: конструювання майбутнього в умовах пост-правди*: матеріали Регіон. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 20 листоп. 2020 р.). Дніпро: ДДУВС, 2021. С. 68-69.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/84>

КОНФЛІКТНІСТЬ ТА АГРЕСИВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ФАКТОРИ РИЗИКУ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІМ'Ї

Кобильнік Л. М.

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри психології

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

м. Запоріжжя, Україна

Сімейне життя вимагає від людини різноманіття знань і умінь, джерелом формування яких є, насамперед, батьківська сім'я. Разом з тим, все частіше дослідники, що займаються вивченням проблем сучасної сім'ї, відзначають падіння її психологічного потенціалу та